

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perusopetuslain 1 ja 46 §:n ja kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perusopetuslain 1 ja 46 §:n ja kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 178/2016 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- opetusneuvos Annika Bussman, opetus- ja kulttuuriministeriö
- hallitusneuvos Janne Öberg, opetus- ja kulttuuriministeriö
- neuvotteleva virkamies Marianne Mäki, oikeusministeriö
- kouluneuvos Antti Markkanen, Opetushallitus
- opetusneuvos Leena Nissilä, Opetushallitus
- erityisasiantuntija Minna Lindberg, Suomen Kuntaliitto
- vararehtori Sari Liski, Eiran aikuislukio
- toimitusjohtaja Petri Lempinen, Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry
- erityisasiantuntija Päivi Lyhykäinen, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
- kehittämisspäälikkö Tytti Pantsar, Suomen Kansanopistoyhdistys ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- valtiovarainministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Rikosseuraamuslaitos
- tietosuojavaltuutetun toimisto
- Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi oppivelvollisuusiän ylittäneille tarkoitetun perusopetuksen rakennetta koskevaa perusopetuslain sääntelyä. Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus rakentuisi ehdotuksen mukaan kahdesta vaiheesta, joille säädettäisiin valtioneuvoston asetuksessa tuntijaot. Luku- ja kirjoitustaidon opetus kytkettäisiin osaksi perusopetuksen alkuvaihetta

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

sitä tarvitseville. Laissa säädettäisiin nykyistä selkeämmin opintojen henkilökohtaistamisesta ja todetun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta sekä vahvistettaisiin henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman merkitystä opintojen kulun ja keston kannalta. Laissa säädettäisiin nykyistä selkeämmin myös mahdollisuudesta sisällyttää perusopetuksen opintoihin työelämään tutustumista ja valinnaisia ammatillisia opintoja. Lisäksi säädettäisiin opetuksen järjestäjien välisestä yhteistyöstä ja tietojen vaihdosta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös kunnan peruspalveluiden valtionosuuslakia siten, että oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksesta aiheutuvia käyttökustannuksia ei otettaisi huomioon valtion ja kuntien välisessä kustannustenjaon tarkistuksessa eikä valtionosuusprosentin määrittelyssä.

Esityksen tavoitteena on toteuttaa hallituksen 3.5.2016 päättämää kotouttamisen toimintasuunnitelmaa.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksen tavoitteena on kehittää oppivelvollisuusiän ylittäneille tarkoitettua perusopetuksen sisältöä ja rakennetta vastaamaan muuttunutta tarvetta ja yhtäläistää nykyisin hyvin erilaisia ja ohjaamattomia käytäntöjä takaamalla kuitenkin riittävät henkilökohtaiset joustot opintojen tehokkaalle etenemiselle. Tavoitteena on, että muille kuin oppivelvollisille tarkoitettu perusopetus voidaan suorittaa mahdollisimman tehokkaasti ja enenevässä määrin kokopäiväisesti opiskellen. Opetuksen kotouttavaa roolia vahvistetaan siten, että erillistä kotoutumiskoulutusta ei pääsääntöisesti olisi perusopetukseen osallistuvilla tarpeen järjestää. Nykyisin oppivelvollisuusiän ylittäneet perusopetuksen opiskelijat ovat pääosin maahanmuuttajia.

Asiantuntijalausunnoissa on laajasti kannatettu hallituksen esitystä. Esitetty uudistus parantaa eri-ikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien aikuisten opiskelumahdollisuuksia ja luo selkeän polun edetä opinnoissa. Lähtökohtaisesti useampivuotinen ja opiskelijan valmiuksiin perustuva perusopetuksen malli vastaa lausunnon antajien mielestä kohderyhmän tarpeita. Mahdollisimman pian aloitetut opinnot ja hyvin rakennetut koulutuspolut nopeuttavat maahanmuuttajanuoren kotoutumista, sijoittumista ammatillisiin ja yleissivistäviin koulutuksiin sekä siirtymistä työelämään. Maahanmuuttajien kotoutumis- ja muun koulutuksen tulisi rahoituksenkin osalta muodostaa kokonaisuus, eikä sitä tulisi hajottaa eri hallinnon aloille.

Lausunnoissa on myös kannatettu sitä, että työvoimakoulutuksena järjestettävä luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyy vuonna 2018 osaksi oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetusta niiden opiskelijoiden osalta, joilla ei ole peruskoulun oppimäärän mukaista osaamista. Koulutusta voidaan kehittää pitkäjänteisemmin, kun tähän liittyvä kilpailutus loppuu. Lausunnoissa on korostettu rahoituksen riittävyyttä, jotta opetusta voidaan käytännössä järjestää ottaen huomioon muun muassa maahanmuuttajien mahdollinen muita väestönosia suurempi liikkuvuus. Päätoimisen opiskelun aikainen toimeentulo tulee turvata.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella sivistysvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta ehdottaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Alkukartoitus ja viranomaisyhteistyö

TE-toimistot tai kunnat laativat itse tai ostavat nk. alkukartoitukset työvoimapoliittisina toimenpiteinä. Kotoutumissuunnitelma laaditaan alkukartoituksen perusteella. Molemmissa keskiössä on suomalaisessa yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen oppiminen. Asiantuntijalausunnossa on ehdotettu, että alkukartoitukset tehtäisiin pääsääntöisesti oppilaitoksissa tai ainakin yhteistyössä niiden kanssa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan alkukartoituksen perusteella opiskelija ohjataan nykyisellään kotoutumiskoulutuksen luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen tai kotoutumiskoulutuksen hitaalle, normaalisti etenevälle tai nopeasti etenevälle polulle. Aikuisten perusopetukseen ohjautuvat henkilöt, joiden perustaitojen voidaan todeta olevan puutteelliset. Kun opiskelijat ohjautuvat tai hakeutuvat aikuisten perusopetukseen, opetuksen järjestäjät tekevät perusteellisemman kartoituksen osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi. Tältä pohjalta laaditaan opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteistyönä suunnitellaan parhailaan uusia ohjausprosesseja luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen ja aikuisten perusopetukseen. Tässä yhteydessä on saadun selvityksen mukaan tarkoitus varmistaa, että TE-toimistojen ja kuntien virkailijoilla on riittävästi tietoa, jotta he osaavat ohjata henkilöitä myös jatkossa oikeanta-soiseen luku- ja kirjoitustaidon koulutukseen sekä aikuisten perusopetukseen silloin, kun opiskelijalla on tarve aloittaa opiskelunsa näissä koulutuksissa eikä kotoutumiskoulutuksessa. Tässä yhteydessä nostetaan myös esille tiedon siirto alkukartoituksesta tuleville koulutuksen järjestäjille opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla.

Sivistysvaliokunta korostaa, että hallituksen esityksellä tavoitellaan päätoimisten yksilöllisten koulutuspolkujen toteuttamista osaamisen lähtötaso huomioiden. Alkukartoituksen onnistuminen on lähtökohta toimivalle koulutuspolulle. Valiokunta pitää tärkeänä opetushallinnon ja työvoimahallinnon saumatonta yhteistyötä opiskelijoiden ohjausta koskevassa työnjaossa. Valiokunta arvioi, että perusopetuksen polku tulee olemaan ensisijainen vaihtoehto nykyistä suuremmalle määrälle opiskelijoita.

Opetuksen laatu

Sivistysvaliokunta korostaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tärkeyttä. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan oppiaineiden osaamistason määrittelyssä ja osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa opettaja on keskeinen toimija. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee hallituksen esityksen perustelujen mukaan laatia opettajien ja opinto-ohjaajien yhteistyönä. Valiokunta pitää tärkeänä, että tässä työssä hyödynnetään aikuisopettajien vankkaa osaamista.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Erillistä kotoutumiskoulutusta ei hallituksen esityksen mukaan pääsääntöisesti järjestetä perusopetukseen osallistuville. Valiokunta korostaa, että tämä edellyttää opetuksesta vastaavien opettajien riittävää täydennyskoulutusta liittyen erityisesti kotoutumiskysymyksiin.

Lisäksi valiokunta korostaa opinto-ohjauksen merkitystä henkilökohtaisen opetussuunnitelman sujuvalle toteutumiselle. Saaduissa lausunnoissa on pidetty hyvänä, että opinto-ohjaus lisätään perusopetuksen tuntijakoon myös muille kuin oppivelvollisuusikäisille. Esityksessä ehdotetaan myös yhteistyön lisäämistä ammatillisten oppilaitosten ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Valiokunta toteaa, että opinto-ohjauksen ja tähän liittyvän laajemman yhteistyön toimivuus edellyttävät riittävää resursointia. Uudistuksen seurannassa tulee kiinnittää huomiota myös opinto-ohjauksen riittävyyden merkitykseen opintojen suorittamiselle.

Kurssien enimmäismäärä

Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta (HE 177/2016 vp) on ehdotettu rajoitettavaksi käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen oppilaskohtaisen rahoituksen perusteeksi hyväksyttävien kurssien lukumäärä yhteensä enintään 100 suoritettuun kurssiin. Kurssien ei tarvitse olla suoritettu hyväksyttävällä arvosanalla. Opiskelijalle, jonka henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan ovat kuuluneet kaikki perusopetuslain 46 §:ssä tarkoitetut vaiheet, sisältäen myös lukutaitovaiheen, voidaan kuitenkin perustellusta syystä järjestää rahoitukseen oikeutettua opetusta korkeintaan 130 kurssia, mikäli hänen aiemman opintomenestyksensä perusteella voidaan arvioida suoriutuvan perusopetuksen oppimäärästä ja saavan perusopetuksen päättötodistuksen. Hallituksen esityksessä korostetaan, että opetuksen järjestäjä voi järjestää opetusta myös yllä mainittua enemmän, mutta enimmäismäärän ylittävät kurssit eivät oikeuta valtiosuuteen.

Sivistysvaliokunta on mietinnössään (SiVM 15/2016 vp) pitänyt edellä tarkoitettua rajausta ongelmallisena. Valiokunta uudistaa nyt kantansa, että tilanteessa, jossa kurssien opiskelijakohtainen enimmäismäärä on täyttyvässä mutta opiskelijalta puuttuu enää pieni osa suorituksista ja on ilmeistä, että hän pystyy ne vielä suorittamaan, tulee voida löytää tapa, joka mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän suorittamisen. Valiokunta korostaa perusopetuksen oppimäärän suorittamisen välttämättömyyttä jatkokoulutusmahdollisuuksien hyödyntämisen kannalta.

Oppivelvollisuusiän ylittäneiden vankien perusopetus

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan perusopetuslaki mahdollistaa oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen kokonaan tai osittain etäopetuksena. Valtionosuuden saaminen ei ole riippuvainen opiskelijan asuinkunnasta. Perusopetus vankiloissa järjestetään tällä hetkellä juuri etäopetuksena. Rahoituksen muuttuminen kurssimuotoiseksi parantaa selvityksen mukaan edellytyksiä järjestää perusopetusta myös vangeille. Minkään ryhmän opetuksen osalta ei laissa ole kuitenkaan säädetty velvollisuutta järjestää perusopetusta oppivelvollisuusiän ylittäneille. Erityisesti vankiloissa voivat pienet ryhmäkoot muodostaa kustannuksiin liittyvän ongelman opetuksen järjestämiselle.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Yhdessäkään vankilassa ei saadun selvityksen mukaan järjestetä perusopetusta lähiopetuksena, vaikka päivittäisestä vankiluvusta keskimäärin 200—300 vangilta puuttuu perusopetuksen päätötutkinto. Usein vankilassa olevilla kantasuomalaisilla perusopetus on jäänyt kesken yläkoulun kahdeksannella tai yhdeksännellä luokalla, romaneilla usein jo alakoulussa. Ulkomaalaisten vankien määrä on kasvussa, joten perusopetuksen tarpeessa olevien vankien määrä kasvanee sen myötä lähitulevaisuudessa.

Sivistysvaliokunta korostaa, että koulutus on tutkimusten mukaan yksi parhaista keinoista vaikuttaa rikosten uusimiseen. Koulutuksen avulla saadut hyödyt ja kustannussäästöt näkyvät yhteiskunnallisina säästöinä uusintarikollisuuden vähentymisen kautta. Vankeusaikana on mahdollista tavoittaa ne ihmiset, jotka muuten ovat pudonneet monista yhteiskunnan palveluista. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että opetus- ja kulttuuriministeriö yhdessä oikeusministeriön ja kuntien edustajien kanssa selvittää mahdollisuuksia tarjota koulutusta oppivelvollisuusiän ylittäneille vangeille perusopetuksen suorittamiseksi.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. lakiehdotus

58 §. Kustannustenjaon tarkistaminen. Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutosta pykälän 2 momentin 2 kohtaan. Tämän muutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2018. Eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 140/2016 vp). Siinä esityksessä ehdotetaan saman 58 §:n 2 momenttia muutettavaksi siten, että nyt käsiteltävänä olevassa lakiehdotuksessa tarkoitettu muutettava 2 kohta siirtyy momentin 3 kohdaksi. Tämän muutoksen on tarkoitus tulla voimaan jo 1.1.2017.

Sivistysvaliokunta ehdottaa, että hallituksen esityksessä tarkoitettu 2 momentin 2 kohdan muutos kohdistetaan saman momentin 3 kohtaan. Muutos on luonteeltaan tekninen eikä vaikuta muutettavan kohdan asiasisältöön.

Johtolause. Edellä 58 §:n kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa, että vastaava muutos tehdään myös säädöksen johtolauseeseen.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sivistysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 178/2016 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 178/2016 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

perusopetuslain 1 ja 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perusopetuslain (628/1998) 1 §:n 3 momentti ja 46 §, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 3 momentti laissa 1136/2003, seuraavasti:

1 §

Soveltaisala

Oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestettävästä perusopetuksesta säädetään 46 §:ssä.

46 §

Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus

Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetukseen sovelletaan mitä 2 §:ssä, 3 §:n 1 ja 2 momentissa, 9 §:n 1 momentissa, 10, 12—15, 18—22 ja 29 §:ssä, 30 §:n 1 momentissa sekä 35, 37, 38 ja 40—44 §:ssä säädetään. Opetus, oppikirjat ja muu oppimateriaali, työvälineet ja työaineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Opetuksessa, joka on kunnan tai kuntayhtymän päätöksen taikka 7 §:ssä tarkoitettuun lupaan sisältyvän määräyksen perusteella järjestetty sisäoppilaitosmuotoisesti, opiskelijalla on oikeus maksuttomaan asumiseen sekä riittävään päivittäiseen maksuttomaan ruokailuun. Päätoimisissa opinnoissa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa opetuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. Opiskelijalle voidaan 36 §:n 1 momentissa säädetyillä perusteilla antaa kirjallinen varoitus tai opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijalle, joka on täyttänyt 18 vuotta, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämäntietoa.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Opiskelijaksi voidaan ottaa myös sellainen henkilö, jonka tarkoituksena on ainoastaan yhden tai useamman perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen suorittaminen. Tässä momentissa tarkoitetuilta opiskelijoilta voidaan periä opetuksesta kohtuullisia maksuja.

Oppivelvollisuusiän ylittäneille tarkoitettu perusopetus koostuu opiskelijan osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen opetuksesta. Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi erityisen lukutaitovaiheen. Oppivelvollisuusiän ylittäneille ei järjestetä 5 §:ssä tarkoitettua perusopetukseen valmistavaa opetusta. Opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suoritettut opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tulee tunnistaa ja tunnustaa. Opiskelijan lähtötaso on määriteltävä ja opetuksen järjestäjän ja opiskelijan on yhdessä laadittava opiskelijalle henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa määritellään opintojen aloitusvaihe, suoritettavat kurssit ja muut opiskelun keskeiset sisällöt, opiskelu-aika, opintojen suorittamistavat sekä muut tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittävät asiat, joista määrätään tarkemmin opetussuunnitelman perusteissa. Henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa tehtäessä otetaan huomioon opiskelijalle aiemmin tehty henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja sen toteutuminen. Lähtötason määrittely tehdään tarvittaessa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Suunnitelman toteuttamista seurataan ja se päivitetään tarvittaessa.

Alkuvaiheen opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle tarvittavat valmiudet äidinkielessä ja kirjallisuudessa ja tarpeelliset muut valmiudet perusopetuksen päättövaiheeseen siirtymistä varten sekä edistää opiskelijoiden tasapainoista kehitystä. Maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan on edistettävä. Lukutaitovaihe on tarkoitettu luku- ja kirjoitustaidon alkeita ja numeerisia perustaitoja tarvitseville. Alkuvaiheen opetus sisältää sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään äidinkieltä ja kirjallisuutta, vierasta kieltä, matematiikkaa, yhteiskuntatietoutta ja kulttuurin tuntemusta, ympäristö- ja luonnontietoa sekä terveystietoa. Opiskelijalle annetaan opinto- ja työelämätaitojen ohjausta. Opiskelijalle voidaan alkuvaiheessa antaa muutakin opiskelijalle kokonaan tai osittain vapaaehtoisista perusopetukseen soveltuvaa opetusta sen mukaan kuin opetussuunnitelmissa määrätään.

Päättövaiheen opinnot sisältävät sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään äidinkieltä ja kirjallisuutta, toista kotimaista kieltä, vieraita kieliä, matematiikkaa, uskontoa tai elämäntutkimustietoa, historiaa, yhteiskuntaoppia, biologiaa, maantietoa, fysiikkaa ja kemiaa. Opiskelijalle annetaan opinto- ja työelämätaitojen ohjausta. Opiskelijalle voidaan päättövaiheessa antaa muutakin perusopetukseen soveltuvaa opetusta sen mukaan kuin opetussuunnitelmissa määrätään. Opintoihin tulee päättövaiheessa sisältyä myös terveystietoa, ellei terveystiedon opinnot ole jo sisältyneet opiskelijan aiempiin perusopetuksen opintoihin.

Opetuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä alueella toimivien ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien kanssa. Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan voi sisältyä opiskelujaksoja muissa oppilaitoksissa sekä työelämään tutustumista. Jos opiskelija siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tämän lain, lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisesti järjestämään opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava opiskelijan henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa ja suoritettuja opintoja koskevat tiedot uudelle opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle.

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, opetuksen järjestäjä voi hankkia lukutaitovaiheen opetusta kunnalta tai kuntayhtymältä, 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua perusopetuksen järjestäjältä sekä ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tai ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitetuilta koulutuksen järjestäjiltä.

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

Lukutaitovaiheen sekä alku- ja päättövaiheen kattava oppimäärä on laajuudeltaan yhteensä enintään nelivuotinen. Päätoimisesti opiskellen opinnot tulee suorittaa kuitenkin enintään viidessä vuodessa. Opiskelija voidaan katsoa eronneeksi, jos hän pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta ja jos on ilmeistä, että opiskelija ei suorita opintojaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Tässä pykälässä tarkoitettu opetus voidaan järjestää osaksi tai kokonaan etäopetuksena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

2.

Laki

kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 59 §:n 1 momentin 3 kohta,
muutetaan 2 §:n 4 momentti, 58 §:n 2 momentin 3 kohta ja 59 §:n 1 momentin 2 kohta, *sellaisena kuin niistä on* 58 §:n 2 momentin 3 kohta laissa _____/_____, sekä
lisätään lakiin siitä lailla 676/2014 kumotun 59 §:n 2 momentin 1 kohdan tilalle uusi 1 kohta, seuraavasti:

2 §

Poikkeukset soveltamisalasta

Edellä 1 momentin 3, 5 ja 7 kohdassa, 3 momentissa ja perusopetuslain 46 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien perusteella opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain nojalla myönnettävä rahoitus otetaan huomioon 55 §:ssä tarkoitettussa valtionosuusprosentissa

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

58 §

Kustannustenjaon tarkistaminen

Kustannustenjaon tarkistuksessa valtion ja kuntien välillä tarkistetaan valtakunnallisesti yhte-
nä kokonaisuutena 6—13 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten kustannusten perusteena olevat pe-
rushinnat. Lisäksi tarkistetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain:

3) rahoitus perusopetuslain 46 §:n 2 momentissa tarkoitettuun perusopetukseen;

59 §

Kustannustenjaon tarkistuksessa huomioon otettavat käyttökustannukset

Kustannustenjaon tarkistuksessa otetaan huomioon kuntien, kuntayhtymien sekä muiden ope-
tuksen järjestäjien 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuuden perusteena olevien valtionosuustehtä-
vien käyttökustannukset sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain perusteella ra-
hoitettavien tehtävien järjestämisestä aiheutuvat käyttökustannukset, jotka aiheutuvat:

2) perusopetuslain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä
olevien oppilaiden opetuksen järjestämisestä;

Kustannustenjaon tarkistuksessa ei oteta huomioon kuitenkaan käyttökustannuksia, jotka ai-
heutuvat:

1) perusopetuslain 46 §:n mukaisesta oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksesta, lu-
kuun ottamatta 46 §:n 2 momentissa tarkoitettua opetusta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 8.12.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuomo Puumala kesk
varapuheenjohtaja Sanna Lauslahti kok
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Jukka Gustafsson sd

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2016 vp

jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Marisanna Jarva kesk
jäsen Ilkka Kantola sd
jäsen Kimmo Kivelä ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Mikaela Nylander r
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Jani Toivola vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine